

באר אברהם

להפצת אור תורתו ותולדותיו
מבארו של הצדיק המופלא פועל הישועות
הרה"ק ר' אברהם מקנעהניטש
בורה"ק ר' יהודה צבי (השני) מסטרעטין (מנו"כ בעיר בוראפעשט)

גליון י"ט
שלח

על פי הבאר

ונתתם לי אות אמת (הפטרט השבוע, יהושע ב, יב)

לידי המערכת הגיעה עובדא של השגחה פרטית מיוחדת אודות ציון רבינו, וכך היה מעשה.

בעיר ראהטין (כיום במדינת אוקריינע), נקברו רבי אברהם דוד משה מראהטין זצ"ל בעל מרכבת המשנה על המכילתא (ולדעת רבינו הוא רבי אד"ם בעל שם שהבעש"ט זי"ע למד מתוך כתביו), וכן צדיקי בית סטרעטין: הרה"ק רבי אורי מראהטין זי"ע ובניו הק' רבי יהודה צבי השני מסטרעטין - אבי רבינו הרה"ק מקנעהניטש, ואחיו רבי יצחק אהרן מראהטין זי"ע.

בית החיים כולו נחרב עד היסוד ולא היו בו שום מצבות בכדי למצוא היכן מקום מנוחת הצדיקים.

בשנת תשס"ב החלו ארגון אהלי צדיקים לחפש אחר ציון בעל מרכבת המשנה ולאחר מאמצים כבירים גילו באדמה שיירי ג' מצבות וכותל הנראה כשיירי אוהל. מיד נבנה ושופץ מקום זה מבלי לקבוע מסמרות מי שוכן שם כבוד.

בשנת תשע"ג נכנסו אל עובי הקורה נכדי רבינו הק' מקנעהניטש, וגילו מפי זכרונות זקנים יוצאי העיר שהמקום הנמצא הוא מקום האוהל והמצבות של הרה"ק ר' אורי זי"ע ובניו הק'.

בסיוע נדיבי עם הוקם תיכף ומיד האוהל על מכונן, אך לא ידעו איזה נוסח לחרוט על המצבות החדשות. על כן החליטו ועד רבני אהלי צדיקים, להעתיק את הלשון המופיע על ציון רבינו הק' מקנעהניטש למצבות אביו, זקנו ודורו.

יום אחד בלבד אחר ששלחו הנוסח להדפיס על המצבות המחודשות, פנה אל אהלי צדיקים יהודי מוויליאמסבורג יצ"ו, ובפיו מעשה שנפגש ביהודי אחד שאינו שותומ"צ המתגורר באחת ממדינות אמעריקע ומקורו מעיר ראהטין, ורצה לשאול את חוקרי הארגון האם יש תועלת בלשמוע זכרונותיו על בית החיים. התקשרו עמו חברי ועד העסקנים אך לא היתה לו ידיעה על שום מצבות, אך זאת אמר, שבביקורו הבא בראהטין יחקור אצל תושבי המקום אודות מצבות.

לאחר תקופה קצרה שב היהודי ובשורה בפיו שנכרי אחד הביא לו שתי מצבות שנמצאו תחת הפירות בעיר. לאחר נקיון ובדיקות גילו שמצבות אלו הם של הרה"ק רבי אורי ושל בנו הרה"ק יהודה צבי השני בסייעתא דשמיא מרובה, ובהשגחה פרטית עצומה ראו שנוסח המצבה הוא בדיוק כנוסח שנכתב על ציון רבינו מקנעהניטש זי"ע כמו שחשבו מדעתם ועד הרבנים, ויהי לפלא.

להבין לשון זה יש לבאר כי רחב שמעה את כל הניסים והנפלאות אשר עשה ה' לישראל עמו וימס לבבה, ויראה פן אחר זמן ישתכחו מליבה ויסורו ממנה רגשות אלה, כדרכם של בני אדם אשר ליבם מתמלא ברגשות הכרת תודה לה' בשבח והודאה אבל בעבור הזמן נאבדים מליבם *.

על כן ביקשה משלוחי יהושע ואמרה ונתתם לי אות אמת - היינו שתזכה להידבק במידת האמת ² ואז לא יסורו הדברים מליבה כי קושטא קאי.

וכן מצינו טרם מעמד הר סיני כשציווה השי"ת לבני ישראל לקדש את עצמם, נצטוו (שמות יט, יא) והיו נכונים ליום השלישי - ר"ל שידבקו עצמם במידת השלישית מידת יעקב שהיא אמת ³ כרכתיב (מ"כ ז, כ) תתן אמת ליעקב, ועל ידי כך תעמוד קדושתם לאורך ימים בל תמוש מליבם ⁴.

(דגל מחנה יהודה ונר אברהם שבועות)

במדבר הזה יתמו ושם ימותו (י, לה)

יש לבאר הכתוב בדרך רמז שבא הכתוב לעורר את בני ישראל על זהירות היתירה שנצרכת על קדושת הדיבור שלא לפגום בה כמו שאמר החכם מכל אדם (משל יח כא) "מוות וחיים ביד הלשון". וזה שאמר הכתוב במדבר הזה יתמו - במדבר הוא לשון דיבור ר"ל שעל ידי כח הדיבור וזהירות בקדושתה נקרא האדם צדיק תמים ונשאיר בקדושתו כי ברית המעור הוא כנגד ברית הלשון (ספר יצירה פ"א, מב). ומאידך שם ימותו - אם אין האדם נזהר בקדושת דיבורו הוא ח"ו מגיע לידי מיתתו. וזו היא הזהירות יתירה שנצרכת לאדם שלא יפגום ח"ו בדיבורו.

(הרה"ק ר' אברהם מסטרעטין, דגל מחנה יהודה שלח)

¹ ראה באמרת טהורות להרה"ק מקאברין זי"ע פר' שלח "אז ישיר משה פירש רש"י שר לא נאמר אלא ישיר. פירוש מי שסובר בדעתו אשר כבר שר, היינו שכבר אמר שירות ותשבחות לפני השי"ת, לא נאמר, הסימן שלא אמר עוד אף אות אחת. אלא אז ישיר - בזאת יתחזק האדם, ישיר, שיאמר עוד שבחים לפני הקב"ה."

² עין באדרת אליהו (לבן איש חי) זי"ל: גם בזהר על פסוק ונתתם לי אות אמת הפליגו לדבר בחכמתה שנתכוננה בשאלתה זאת וכו' והענין וכו' לכן שאלה מהם שעילו אותה עד מדת התפארת הנקרא אמת. עיי"ש באריכות.

³ כדאיתא בזה"ק (פר' תולדות) זי"ל "הא קרא אסדה עליה ויעקב איש תם ותו כתיב (מ"כ ז' כ) תתן אמת ליעקב."

⁴ וע"ז הדרך פ' רבינו את אמר הכתוב שם "וקדשתם היום ומחר", ר"ל שיקדשו עצמם היום בקדושה כזו שתחזיק גם למחר לאחר זמן.

מבאר הישועות

בחודש אייר העל"ט הגיעו לציון רבינו ציבור גדול של למעלה ממאה אנשים כ"י במסגרת מסע הקודש בראשות כ"ק אדמו"ר מבית יצחק ספינקא שליט"א.

האדמו"ר שליט"א נשא דרשת התעוררות קודם התפילה במקום ודיבר בגודל סגולת המקום כאשר קיבל מרבנותו צדיקי הדור, ובתוך דבריו ציין שהגיעו לשם להודות על המופת שזכו לראות שם, שביקר שם כמה חדשים קודם לכן, וקיבל על עצמו לנדב מעות לטובת נשמת רבינו זי"ע לזכות נכדו הב' החשוב ני"ו שציפה לזיווגו זמן כביר.

כששב לביתו בירר אודות הקמת מתקן לנרות על ציון הקודש ונענה שכבר היו שם ב' יהודים וקיבלו זאת על עצמם, על כן קיבל עצמו חלק מהוצאות הנסיעה של האברכים שנסעו להקים את המתקן המדובר. למעשה התעכבה נסיעתם עד לחודש אדר קודם פורים ואז נסעו בסיועו, ובחודש ניסן, בתוך ל' יום לפעולתו לטובת נשמת רבינו, זכה נכדו לבוא בברית האירוסין בשידוך מצוין יוצא מן הכלל.

רבינו נסמן בבי"ח הארטאדאקסי בבודא.
לתועלת הנוסעים כתובת הציון היא:
Csörsz u. 55, 1124 Budapest
בשביל המרכזי בצד ימין קברו של הגאון רבי
קאפיל רייך אב"ד בודאפטשט, בהמשך
בשורה יתר פנימית מצד ימין קבר רבינו.

הננו להודיע שבימים אלו מתארגנת קבוצה לנסיעה ביום ההילולא קדישא - כ"ח בתמוז הבעל"ט למקום מנוחת קדשו של רבינו זי"ע בעיר בודאפטשט יצ"ו.

(גם יוד"ק של בעל הישמח משה זי"ע חל ביום זה ואפשר לשלב עם נסיעה לעיר אוהעל)

ליתר פרטים ולהזכרת שמות על ציון הקודש ביוד"ד, וכן לתרומות והנצחות והשתתפות בהוצאות, נא לפנות לאימעייל המערכת.

חוצאות הגליון נתגדבו
לזכות ציפורה חזל דינה בת רעכיל בריינדל
לרפואה שלימה בקרוב

באר המעשיות

" ראשית עריסותיכם חלה " (טו, כ)

אחד ממקורביו של הרה"ק ר' מרדכי מלעכאוויטש זי"ע, היה נקרא ר' מאיר'קע ממיר ז"ל. פעם אחת יצא ר' מאיר'קע הנזכר לעיל מעיר מגוריו מיר ונסע בדרך, וסר לבית אכסניא אחד על אם הדרך להתאכסן שם.

בתוך כך באה לשם שיירה עוברת של עגלות של עניים עם הרבה בני אדם. ראה ר' מאיר'קע בתוכם זקן אחד עני, בעל צורה מיוחדת והיה ניכר על מראהו שמנקיי הדעת הוא, ושם לבו להתבונן בו ובתהלוכותיו.

בעלת הבית נתנה לפני העניים כיכרות לחם ותבשיל לשבור רעבונם, וכל העניים חטפו לידם ואכלו מחמת שרעבו ללחם ותבשיל חם זה כמה זמן. אך הזקן בעל הצורה הלך במתינות ובישוב הדעת, ונטל כלי אחד לנטילת ידיים בדק אותו היטב אם הוא כשר כהלכתו ונטל ידיו בהידור ובדקדוק.

אחר כן לקח פרוסת המוציא ורצה לבצוע עליה, אך הניחה בחזרה ולא בירך עליה אלא נטל מאפה אחר לשבור רעבונו. ואחריו נטל ידיו למים אחרונים ובירך ברכת המזון בכוונה.

ור' מאיר'קע מביט אחריו כל העת בעינא פקיא, עד שהמשיכו העניים לדרכם. ותמה ר' מאיר'קע מאוד מדוע לא אכל הזקן מן הפת ולא העלה בדעתו דבר. לבסוף ניגש אל בעלת הבית ושאלה, מתי אפית את הלחם? ענתה האשה ביום אתמול. שאל אותה שוב, התזכרי אם הפרשת חלה מהעסה הלזו, נבהלה האשה וצעקה, אוי לי כי שכחתי להפריש חלה והכשלתי הרבים.

אז נוכח ר' מאיר'קע כי אותו זקן עני איש אלוקים קדוש הוא וכי רוח אלוקים בקרבו. מיד רתם ר' מאיר'קע מרכבותיו ורץ מהר אחרי שיירת העניים עד שהשיגם בהיותם מכבר באמצע היער, אך הזקן נעלם ואיננו.

שאל את שאר העניים, איה הזקן שנתלווה אליכם? השיבו לו, למה זה תשאל על המשוגע הזה, הוא נטפל אלינו שבועות אחדים, באשר נלך ילך ובאשר נלון ילון, אך בשגעון יתנהג. פעם בפעם הוא בורח בין עצי היער ומתמהמה שם, ופעם אחת בימות הקור הגדול ראה בריכה של מים קפואים ושבר הקרח וירד אל תוך המים הקרים תחת הקרח.

שאל אותם ר' מאיר'קע לאיזה רוח הלך עתה והראו לו. הלך לאותו מקום ומצאהו עומד תחת אילן אחד בדבקות אחוז בשרעפיו ומראהו כלפיד אש. ניגש אליו ואמר לו, רבי ברכני. ביקש העני נדבה קצובה ונתן לו ר' מאיר'קע ובירכו העני בברכה שלימה.

כשבא אחר כך ר' מאיר'קע לרבו מלעכאוויטש וסיפר לו כל אשר קרהו, אמר לו הצדיק בפנים צוהלות: אשריך שזכית להתברך מהקדוש רבי לייב שרה'ס.

לאחר זמן נסע ר' מאיר'קע שוב לעסקיו ותעה ביער. לפנות ערב ראה פתאום בית אחד עומד ועל ידו אורווה ומספוא לסוסים. נכנס להבית וראה כי אין איש רק אשה אחת עומדת אצל התנור ומבשלת. שאלה אותה, היש כאן מקום ללון? וענתה הן. בלילה שבו בעלי הבית ושמע ר' מאיר'קע שהאשה אומרת להם "יש לנו אורח הגון". ומדבריהם הבין כי הם חבורה של שודדים ורוצחים. רצה להימלט על נפשו והנה הבית סגור ומסוגר מכל עבריו. משהבין שכלתה אליו הרעה נעמד בקרן זווית ושפך נפשו לה' בדמעות שליש ואמר וידוי בלב נשבר.

הרוצחים ישבו לאכול ואחר גמר סעודתם השחיזו סכינם ונגשו אל ר' מאיר'קע, עקדו ידיו ורגליו והתכוונו לרצחו. בפתע נשמע קול דופק על חלונות הבית: פתחו! הרוצחים נבהלו מאוד ולא רצו לפתוח הדלת. אך הקור היה גדול מנשוא והעומדים בחוץ שברו הדלת ונכנסו להבית. מיד ראו שר' מאיר'קע מוטל עקוד כשה, התירו אותו מחבליו ושאלוהו לפשר הדבר, והוא סיפר להם את כל אשר קרהו. מיד תפסו הרוצחים וקשרו אותם וכאור הבוקר הובילו אותם לידי אנשי החוק הממונים.

אמרו הסוחרים הנכרים לר' מאיר'קע, הן תמיד אנחנו נוסעים הדרך זו ונהירים לנו היטב שבילי המקום ומעולם לא תעינו ביער. אך היום נכנסה בנו רוח עוועים ותעינו הלך ותעה עד שהגענו לכאן. אין זה כי אם אצבע אלוקים להציל נפשך ממוות לחיים.

כשבא אח"כ לרבו מלעכאוויטש אמר לו הצדיק, בעבורך נדדה שנתי כל הלילה. דע לך שבנדבה זו שנתת להרב הקדוש ר' לייב והברכה שבירכך, הם עמדו לך להצילך מרדת שחת.

(סיפורי חסידיים)